

Orientation to Ontario

PESA NA FEDHA BINAFSI

BENKI NA VYAMA VYA MIKOPO

Benki na vyama vya mikopo vinatoa huduma nyingi za kifedha zikiwemo:

- Akaunti za hundi na akiba.
- Kadi za benki za kufikia akaunti zako kwenye benki kiotomatiki au mashine ya kutoa pesa (ABM au ATM) na kwa Interac ya ununuzi katika sehemu ya mauzo.
- Mtandao wa saa 24 na benki kupitia simu.
- Kadi za mkopo, nambari ya mkopo, mikopo, rehani.
- Bidhaa za uwekezaji na mipango ya kifedha.

Benki nyingi na vyama vya mikopo hutoza ada ya kila mwezi kwa huduma zao, hata hivyo, kuna baadhi ya benki ambazo hutoa chaguzi za benki zisizo na ada. Uliza kuhusu ada za benki kabla ya kufungua akaunti yoyote. Utahitaji kuonyesha vipande viwili vya kitambulisho: kimoja kilicho na picha na saini yako na kingine kinachoonyesha anwani yako

MKOPO

Kadi za mkopo na mikopo ndio aina za kawaida za mkopo. Unapotumia mkopo, utatozwa riba na mkopeshaji (kawaida benki au kampuni ya kadi ya mkopo).

Kiwango cha riba ni asilimia ya jumla ya kiasi kilichokopwa.

Kadiri inavyochukua muda mrefu kulipa deni, ndivyo utakavyolipa riba zaidi. Soma mwongozo wa Karibu Kanada ili kujua zaidi kuhusu aina tofauti za mikopo: canada.ca au findlink.at/welcomecan

Historia yako ya mkopo ni rekodi ya mikopo yako ya awali, mikopo na malipo. Watu wengi huanza kujenga historia yao ya mkopo na kadi ya mkopo. Matumizi bora ya mkopo huonyesha wakopeshaji kuwa wewe ni mteja mzuri wa mkopo. Zungumza na mtu katika benki yako kuhusu mipango ya kadi za mkopo kwa wageni.

Kwa maelezo zaidi, tembelea Shirika la Wateja wa Kifedha wa Kanada katika fcac-acfc.gc.ca

Kwa maelezo kuhusu ulaghai na wizi wa utambulisho, soma Kitabu cha Watumiaji mtandaoni cha Industry Canada: consumerhandbook.ca au findlink.at/CChanbook

KODI

Serikali nchini Kanada hutumia kodi kulipia huduma za umma na miundombinu kama vile huduma za afya, shule na barabara kuu. Kwa maelezo ya aina mbalimbali za kodi, tembelea Wizara ya Fedha kwenye ontario.ca au findlink.at/Finance

Kodi ya Mapato - Iwapo wewe ni mkazi

Funded by / Financé par :

wa Kanada, ni lazima utume ripoti ya kodi ya mapato kila mwaka kwa Shirika la Ukusanyaji Kodi la Kanada (CRA).

Waajiriwa wengi hutozwa kodi kutoka kwa malipo yao—wafanyakazi wa kandarasi na waliojajiri lazima walipe kodi wenyewe.

Watu wengi hurejeshewa pesa kutoka kwa CRA baada ya kuwasilisha marejesho yao na kudai mikopo na gharama zinazopatikana. Marejesho ya kodi ya jimbo pia yanajumuisha sehemu ya kodi ya mapato ya jimbo. Unaweza kupata usaidizi bila malipo wa kukamilisha kurejesha mapato yako kupitia Mpango wa Kodi ya Mapato ya Wanaojitolea katika Jamii.

Kwa maelezo zaidi, tembelea Shirika la Mapato la Kanada (CRA) kwenye canada.ca au findlink.at/incometax

Kodi ya Mauzo - Wateja wote Ontario hulipa Kodi ya Mauzo ya Pamoja (HST) kwa bidhaa na huduma za wateja. Bidhaa za lazima kama vile mboga, nepi na nguo za watoto hazitozwi kodi. HST ya Ontario ni 13% ya bei ya mauzo. Wakazi wa Ontario walio na mapato ya chini au ya wastani wanapata sehemu ndogo ya HST kutoka kwa CRA. Unaweza kutuma maombi ya mkopo wa HST kwenye mapato yako ya kila mwaka ya kodi. Kiasi cha malipo hutegemea kiwango cha mapato yako.

Kwa maelezo zaidi kuhusu mkopo wa HST, tembelea canada.ca au findlink.at/GST-HST

Kodi ya mali - Wamiliki wa mali lazima walipe kodi kwa manispaa yao. Serikali ya manispaa huamua kiwango cha kodi hii na kiasi kinachodaiwa kinatokana na thamani ya mali. Ukikodisha nyumba au biashara yako, si lazima ulipe kodi ya majengo, lakini gharama ya kodi ya majengo ni sehemu ya kile kinachoamua viwango vya ukodishaji.

KUREJESHE NA MAFAO YA KODI

Kuna msaada mwingi wa mapato unaopatikana kwa wakazi wa Ontario kulingana na urejeshaji wa kodi ya mapato, kama vile mkopo wa HST. Ni muhimu kuwasilisha ripoti ya kodi hata kama huna mapato.

Mikopo miwili muhimu ni pamoja na Mafao ya Kodi ya Mapato ya Kufanya Kazi (WITB) na Mafao ya Watoto ya Kanada (CCB). Mapato ya Kufanya Kazi (WITI) na Mafao ya Watoto ya Kanada (CCB) zinalingana na mapato yako. Kumbuka kuwa mwenza wako au mpenzi wako kisheria lazima pia awasilishe rekodi za ulipaji wa kodi kila mwaka ili astahiki kupata urejeshwaji wa kodi na mafao mengine.

Kwa maelezo zaidi kuhusu urejeshwaji wa kodi na mafao, tembelea Shirika la Ulipaji Kodi la Kanada kwenye canada.ca au findlink.at/cra-bnft

MAELEZO MUHIMU

Linda utambulisho wako kwa kutumia leseni ya udereva ya Ontario au kadi ya picha kwa utambulisho.

Usitumie Nambari yako ya Bima ya Jamii.

